9e JAARGe. № 46.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 23 FEBRUARIJ 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

EENE POGING TOT VERZOENING.

„De waarheid ligt niet in het midden, maar in de diepte", zóó beweert zeker schrijver en zoekt daarmede eene verzoening te weeg te brengen tusschen twee uiteenloopende rigtingen, niet door het standpunt in te nemen van het *juste-milieu*, maar door de dieper liggende gronden waarop het vraagstuk berust aan te wijzen.

Deze gedragslijn willen wij trachten te volgen als wij eene, misschien vruchtelooze maar toch welgemeende, poging wagen tot verzoening der *beide schrijvers niet zoo zeer*, die dezer dagen in de twee particuliere dagbladen van Batavia tegen elkander het zwaard hebben getrokken, de één tegen, en de ander vóór het karakter van den Javaan, als wel van de *beide rigtingen*, betreffende dit vraagstuk bestaande, welke deze schrijvers min of meer vertegenwoordigen.

Getrouw aan het aangegeven beginsel werpen wij ons niet op als *regters*, die het beslissend oordeel over beide uitspreken, of als *scheidslieden*, die ze door het overwigt van een uitwendig gezag tot zwijgen willen dwingen, of als *pleitbezorgers*, die zich de eene partij aantrekken ten koste van de andere, of als *bemiddelaars*, die beide bewegen iets toe te geven en alzoo door transigeren bijeenbrengen, maar wij willen trachten eene verzoening tot stand te brengen als de *criticus*, die beide rigtingen ontleedt, en de zaak waarover verschil bestaat in haren diepsten grond onderzoekt.

Het *regt*, dat wij hebben om mede te spreken, behoeven wij niet te bewijzen: elk één heeft dat; eene andere vraag is, of wij daartoe *bevoegd* zijn. Wij zullen haar niet beantwoorden door mede te deelen, dat wij jaren onder den Javaan gewoond hebben, en met hem in de naauwste aanraking geweest zijn, maar die *bevoegdheid* is alleen afhankelijk van de *juistheid onzer oordeelvelling*.

In den laatsten tijd had zich zeker schrijver in de *Java-Bode* bezig gehouden met de mededeeling van excerpten uit sommige brochures over koloniale aangelegenheden.

Onder den invloed van één dezer geschriften: „*De deugdelijkheid van het cultuurstelsel op Java*" door *Salak*, is onmiskenbaar een artikel geschreven, voorkomende in dat dagblad onder den titel van: „*Wat behoeven de Javanen?*" het welk het karakter van dit volk in een zeer ongunstig daglicht stelt. De invloed van *Salak* op den schrijver blijkt niet alleen uit het zwarte tafereel dat beide ophangen van het karakter des Javaans en uit de gevolgtrekkingen, door beide daaruit gemaakt: dat gedwongen arbeid noodzakelijk is, en de vrije arbeid eerst door invoering van onderwijs en christendom onder de Javanen moet worden voorbereid, maar zelfs wat de *terminologie* betreft, heerscht tusschen beide eene overeenstemming, die de navolging verraadt. De uitdrukkingen: *de Javaan is onmondig; is een groot kind; van binnen naar buiten is de weg tot hervorming*, en de lijst van vermeende gebreken des Javaans heeft de laatste schrijver getrouw van den eersten overgenomen.

Ondanks deze eenheid in *denkbeelden* en *woorden*, bestaat echter, naar ons oordeel, een groot onderscheid tusschen beide in *gemoedsstemming*.

Terwijl wij den pseudoniemen *Salak* als een vuilaardig partijganger verachten, die, oogenschijnlijk met de zucht om Nederland te verrijken bezield, op de zelfzucht en de godsdienstzin van het Nederlandsche volk werkt, door de beschuldigingen tegen de particuliere industrie op Java ingebragt laaghartig te verzwaren, door den Javaan op onedele wijze als onbekwaam tot eenig goed voor te stellen, door de waarheid arglistig te verdraaijen, door de opvijzeling der zegeningen van het cultuurstelsel telkenmale te besluiten met het refrein: *noodig voor Nederlands welvaart*, en door de invoering van onderwijs en godsdienst onder den inboorling even aan het slot toe te juichen, – verheft zich op zijne beurt de schrijver in de *Java-Bode* *tegen* de hebzucht van Nederland ten koste van Java, maar ziet in zijn ijver voor het welzijn des Javaans de listig bedekte bijoogmerken van *Salak* voorbij, laat zich door diens schoonklinkende woorden medeslepen, om hem als op den voet te volgen, en drukt in zijne welmeenende zucht om het heil van den Javaan te bevorderen eenzijdig op diens zwakke zijde, ten einde door de donkere schaduw het licht van onderwijs en godsdienst te sterker te doen uitkomen en aan te prijzen.

Maar die overdreven, harde, schijnbaar *hardvochtige*, voorstelling van het karakter des Javaans stuit den redacteur van het *Bataviaasch Handelsblad*, hevig tegen de borst, steeds van edelen ijver bezield om de pleitbezorger te zijn van den inlander, die zelf in zijne nooden nog niet de bescherming voor zich kan inroepen van de regtbank der openbare meening. In zijn medelijden voor den miskende, in het gezigt der gevaren, waarmede zulke beschouwingen als van den schrijver in de *Java-Bode* den vrijen arbeid en de daardoor ontluikende welvaart des inlanders bedreigen, stelt hij aan de lijst der vermeende gebreken des Javaans eene opgave van diens deugden tegenover, maakt eene vergelijking tusschen dezen en de Europesche volksklasse, die ten gunste des eersten uitvalt, en laat zich – hoe natuurlijk – vervoeren tot eene te gunstige voorstelling van het karakter des Javaans, waarbij hij een krachtig bondgenoot vindt in den grooten Raffles.

Dus ontdekken wij in beide schrijvers *overdrijving*. De schrijver in de *Java-Bode* gaat te ver, als hij zegt: „*de Javaan heeft volstrekt geen oog voor zijn waar en wezenlijk belang; hij verkoopt alligt voor een spotprijs zijn aanstaanden oogst; ingeval van vrijen arbeid vraagt hij eerst: die heer, voor wien ik vrije arbeider zal zijn, is immers wel een bijzonder vriend van den resident*", en in het algemeen overdrijft de schrijver bijna elken trek van zijn beeld, vergeet geheel en al de *schoone* trekken te doen uitkomen, en ziet voorbij dat van de volksklasse in Europa voor een groot deel hetzelfde te zeggen ware. De redacteur van het Handelsblad stelt dit een en ander met nadruk in het licht.

Schoon wij hiermede reeds de schaal ten gunste van laatstgenoemden doen overslaan, en moeten opmerken dat deze vele gebreken der Javanen, in de *Java-Bode* opgenoemd, volstrekt niet ontkent, is echter ook hij in zijn pleidooi ten gunste van den Javaan niet vrij gebleven van overdrijving. Als hij zoo maar in het algemeen den Javaan *hulpvaardig* en *mededeelzaam* noemt, of instemt met het citaat uit de „*Historij of Java*" van *Raffles*, waar deze de opregtheid van beschuldigden in hunne verklaringen roemt, de Javanen vrijpleit van bloeddorstige wraakzucht, hen bijzonderen eerbied voor den huwelijksband toeschrijft, en zware misdrijven onder hen uiterst zeldzaam acht.

Naar ons oordeel zijn dit overdrijvingen.

Echter moeten wij opmerken dat de beoordeeling van het karakter eens volks, vooral van een volk hetwelk zoo van onze eigene natie verschilt als de Javaan van den Nederlander, oneindig moeijelijker valt dan die van bijzondere personen. En toch heeft ieder Indiesch gast zich een oordeel gevormd over den Javaan, en wordt schier geen onderwerp van koloniale politiek besproken, of de meesten gaan in hunne beschouwing daarover uit van het oordeel, dat zij zich over den inlander hebben gevormd.

Maar waarop *grondt* zich dit oordeel bij velen? Op de kennis van den inlander der hoofdplaatsen, waar hij – niet door vrijen arbeid – maar door de verkeerde behandeling en voorbeelden van de laagste klasse der Europeanen is verbasterd, of alleen op de ervaringen, opgedaan in het huiselijk leven.

Men stoot zich aan de luiheid van koelies, die *dagwerk* en geen *taakwerk* verrigten, als of de zuinige huisvader in Nederland zich in de Meimaanden niet ergerde over de traagheid van behangers en verwers en stukadoors. Men maakt zich driftig over de nalatigheid en oneerlijkheid van bedienden – een klasse van menschen in alle maatschappijen behoorende tot de meest bedorvene – afsof niet de ondeugden der dienstboden van elk gesprek der meeste huismoeders in Holland het hoofdonderwerp waren. Men dicht den inlander domheid toe, omdat hij de bevelen niet verstaat hem gegeven in een wartaal, die zelfs niet *laag Maleisch* mag worden genoemd. En uit zulke ervaringen putten velen hunne veroordeeling van den inlander en rigten daarnaar hunne politieke overtuigingen in.

Neemt men hierbij in aanmerking hoe dikwijls wij onredelijk zijn in onze eischen jegens den inlander, hem *nu* te vertrouwelijk behandelen, te mild beschenken, en hem *dan* weder ten speelbal maken onzer drift, hem luiheid verwijten terwijl wij zelve vaak met onwil onze taak verrigten en onzen vrijen tijd in ledigheid doorbrengen, hoe wij soms door nationalen trots ons laten verleiden tot beleediging van zijn ligt kwetsbaar eergevoel, a! zij het verkeerd geplaatst, - dan wordt het duidelijk dat ten deele aan ons zelven de schuld ligt der gebreken van inlanders, ja! hun somtijds als gebrek wordt toegedicht, wat is te wijten aan onze eigene onvolkomenheid.

Wij moeten echter van die op zich zelve staande bijzonderheden overgaan tot eene beschouwing van het oordeel dat *in het algemeen* over den Javaan bestaat, en dan vinden wij de beide rigtingen terug, waartoe ook onze schrijvers in meerdere of mindere mate behooren, schoon hunne resultaten hemelsbreed verwijderd zijn van de gevolgtrekkingen door de uiterste zijden der partijen daaruit gemaakt.

De één zegt: de Javaan is ongevoelig, onhulpvaardig, wreed, kruipend, valsch, arglistig, leugenachtig, diefachtig, zorgeloos, dom, bijgeloovig, lui, kinderachtig, onzindelijk.

De ander beweert: de Javaan is gedienstig, gastvrij, matig, eerlijk, zedelijk, welvoegelijk, ouderlievend, gedwee, werkzaam, verstandig, welsprekend, vreedzaam, eenvoudig, gelukkig. Wat zijn de gevolgtrekkingen door de uiterste partijen uit deze voorstellingen gemaakt? De eerste wil den Javaan door dwang en strengheid in toom houden, hem onderwijs, vrijheid, rijkdom onthouden, opdat hij zich niet verheffe en het gezag van Nederland omver werpe.

Het is het standpunt der *moderne aristocratie*, die zich alleen vatbaar waant voor verlichting en beschaving en de spreuk bewaarheidt: „de uitersten raken elkander", Schoon vrij denkend in het godsdienstige, stemmen zij in menig resultaat met de strengst regtzinnigen overeen. Loochenaars van de theocratie, onderdrukken zij toch de volkssouvereiniteit. De godsdienst verwerpende, achten zij die echter noodig voor het volk. Zelve libertins willen zij met hardvochtige strengheid de misstappen der lagere klassen tuchtigen en hare vrijheden belemmeren. Voorstanders van den vooruitgang der wetenschappen, kunsten en nijverheid in Europa, dichten zij de zwart – en bruin – en koperkleurige natien een lageren rang toe in de reeks der schepselen dan den blanke, en meenen dat de Javaan allengs even eens van het tooneel der wereld zal worden verdrongen door het caucasische ras als de Indiaan van Amerika of de Australier van Nieuw-Holland. Ja, als ware leerlingen der zonen van het Hemelsche Rijk – hoe diep zij die mogen verachten – noemen zij in hun exclusivisme alle volken *barbaarsch*, die van hen verschillen in kleur!

Daartegenover staat de uiterste partij der *verdedigers van den natuurstaat der volken*. In den geest van Rousseau, wiens gelukkige natuurkinderen sommige ontdekkers van Zuid-zee eilanden bij eene oppervlakkige kennismaking meenden terug te vinden in dat menschenetend geslacht, en wiens invloed zelfs te bespeuren is in het bekoorlijk, idealiserend tafereel door Raffles opgehangen van het Javaansche volkskarakter, achten zij den inlander verreweg gelukkig boven Europa met zijne beschaving en hare vermeende nasleep van kommer, gebrek, zielskwelling, misdaad, en omwenteling, wenschen hem een zacht bestuur toe, maar verlangen, evenzeer als hunne tegenpartij, schoon uit een geheel ander beginsel, hem buiten den invloed te laten der groote beschavingsmiddelen, die Europa aan den natuurstaat hebben ontheven.

Wij zeiden in den aanvang, dat wij eene poging wilden aanwenden tot verzoening der beide

rigtingen, wier strikte consequentiën door ons in de stellingen der uiterste partijen zijn geschetst.

Wij zouden daartoe dieper liggende oorzaken opsporen, die het karakter van den Javaan hebben gevormd.

Daartoe gaan wij nu over.

(*Wordt vervolgd.*)

G.

ADVERTENTIEN.

VERTREK DER LANDMAIL.

Gedurende 1861.

in de maand Februarij den 25sten.

BEKENDMAKING.

Op Zaturdag den 2den Maart a. s.

zal ten overstaan van den stapelopziener, bij de houtstapelplaats alhier stuksgewijse publiek worden verkocht, eene hoeveelheid van **761** stuks, voor 's lands dienst afgekeurde **houtwerken**, beneden de 5½ El lengte.

Soerabaya, Namens den Resident,
7 Februarij 1861. *De Secretaris,*
(243) **CH. TROMP.**

(*Voor het land.*) De Luitenant-kolonel directeur van den Artillerie Constructie Winkel maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat, naar aanleiding van een daartoe bekomen last op den 15den Maart 1861 des ochtends om 9 ure, ten zijnen burele eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van eenige artillerie-goederen en algemeene behoeften voor de dienst van het jaar 1862, waarvan de voorwaarden ten burele voornoemd ter lezing liggen.

SOERABAYA, (284) *De Directeur voornoemd,*
den 16den Februarij 1861. **VREEDE.**

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 25sten Februarij 1861.

Bij den heer *Heijman*, in de Chin. kamp, van diverse goederen van den heer *Hammelburg*.

Op Dingsdag den 26sten Februarij 1861.

Bij Mevrouw de weduwe *van der Eb*, nabij Ketabang van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 27sten Februarij 1861.

Bij den heer *S. M. Polak*, aan de Komidie-plein van diverse goederen.

Op Donderdag den 28sten Februarij 1861.

Bij den heer *Arnold*, in de stad van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 1sten Maart 1861.

Bij den heer *D. M. Martens*, in de stad van diverse goederen.

Op Zaturdag den 2den Maart 1861.

Bij 's Lands houtstapelplaats alhier van 761 stuks houtwerken. (303)

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON* C. F. E. SCHALGEN, geliefde echtgenoote van *F. Rademak r.*
PASOEROEAN, *den* 19 *Februarij* 1861.
Eenige kennisgave. (310)

Op de VENDUTIE

van den 25sten dezer,

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

Een gebroken mast

lang p. m. 58 voet, dik p. m. 17 dm. liggende ter bezigtiging bij de heeren CURTIS & DORMAER aan de *Kalimaas*, voorts een partij **Gekapt Touwwerk** en afgesloopt **Metaal** en **Spijkers** afkomstig van het Nederl. schip *KAAP HOORN*, kapitein L. J. DIK.

(318) **E. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 25sten Februarij a. s.

zullen nog worden verkocht:

50 vaatjes GOEDE BOTER.

(320) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 25sten Februarij a. s.

zullen nog worden verkocht:

Vier goedgedresseerde WAGEN-PAARDEN.

(319) **F. H. HEIJMAN.**

Op de VENDUTIE

van den 25sten Februarij a. s.

Zal nog voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

S en **O S** 861/2—2 kisten @ 50 ps. 4/4 **Callicots.**

DE & Z S 127-137/139 | 141 } 5 balen @ 20 ps. **Drills.**

beschadigd aangebragt per het Nederl. schip *CALIJPSO*, kapitein **Poolman.**

(322) **F. H. HEIJMAN.**

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 5den Maart,

TEN HUIZE VAN DEN HEER

WILLEMSZ,

te Krambangan.

Van eenen netten en wel onderhouden inboedel, waaronder eene **Piano**, eenige **officiers goederen**, eenig **houtwerk**, **chineesche vloersteenen** eene **waterkar** met eenen **stier**, alsmede **schooltafels** en **banken**, **kaarten**, eenige **boeken**, enz. enz.

(293)

Op de VENDUTIE

van den Heer

WILLEMSZ,

zal mede verkocht worden

eene BENDIJ met een goed gedresseerd, zeer hardloopend BENDIJ PAARD. (294)

OP DE VENDUTIE

van den heer

WILLEMSZ,

zullen mede verkocht worden:

EEN AMBON HOUTEN ETENSTAFEL voor 24 personen, alsmede eenige FRAAIJE VOGELS. (321)

Op Zaturdag den 16den Maart e. k.

zal door tusschenkomst van het vendudepartement

TE

Sidho-Ardjo,

bij wege van executie, publiek verkocht worden voor het HUIS van den ondergeteekende in de kampong *Daijoe* aldaar,

Eenige losse GOEDEREN en PLANKEN,

benevens,

Twee ERVEN met de daaropstaande STEENEN en met PANNEN GEDEKTE HUIZEN, staande en gelegen in de dessa *Mangoenan*, distrikt Djengolo No. 4, in eigendom toebehoorende aan de Javaansche vrouw EMBOK DJOSETRO, geëxecuteerde, en executant de Javaan KETIP ANOM.

De Deurwaarder bij den landraad te Sidho-Ardjo.

(262) **G. W. C. BRESSLER.**

HOUT-VENDUTIE

te Soerabaija.

Op een nader te bepalen dag,

in den loop dezer maand.

Zullen op onze stapelplaats te *Ketabang* publiek worden verkocht.

p. m. 800 stuks djatie houtwerken,

(226) **B. J. VAN ECK & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK VAN DE

STOOMBOOT KRATON.

Gezagvoerder A. NELJVENHEIM,

zal op aanstaanden Dingsdag den 26 dezer, naar **Sumanap**, via **Pasoeroean**, **Probolingo** en **Bezoekie**, plaats hebben.

De Agenten,

(315) **Mc. MILLAN MARTEN & CO.**

HET STOOMSCHIP AMBON

KAPT. VOGEL.

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang** op *Woensdag den 27sten Februarij.*

Adres bij

(300) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MACASSAR.

KAPT. KULLER.

Vertrekt naar **Banjarmassing** via **Bawean** op *Woensdag den 27 Februarij* namiddags ten twee ure.

Adres bij

(309) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het voor passagiers doeltreffend ingerigt Nederlandsch fregatschip

ANNA & ELIZE,

KAPT. E. J. ORRÉ,

binnen **drie weken van Pasoeroean** derwaarts te vertrekken.

Voor nadere informatien vervoege men zich tot

De Agenten,

(316) **FRASER EATON & CO.**

Iemand, Hollander van geboorte, wenscht zich als boekhouder of in eenige andere betrekking geplaatst te zien.

Adres Letter **D** bureau *Oostpost.* (317)

De ondergeteekende betuigt bij deze zijnen hartelijken dank aan den heer **N. J. DE VRIES**, gezagvoerder van het Nederl. schip ZEPHYR voor de goede behandeling, welke zijne zuster op de reis van Europa naar hier heeft mogen ondervinden.

(307) **H. J. STAVERMAN.**

PRAAUWEN-VEER

TE

SOERABAYA.

Op Woensdag den 27sten Februarij a. s.

Zal er tegen kwitantie worden beschikt over *f* 170.— Rec. per nieuw uittegeven aandeel van *f* 500.— als bepaald in de algemeene vergadering van den 19den Januarij ll.

De Directie van het Praauwenveer,
B. J. VAN ECK & CO.
P. BROEKMAN Lzn.
(302) T. VAN LAER.

Bij Acte voor mij Notaris op den 1sten Februarij 1861, onder Nummer 3 verleden, zijn in de Firma's E. MOORMANN & Co., te *Batavia*, P. KERVEL & CO., te *Soerabaija* en DAMNITZ & CO., te *Samarang*, waarvan Gererende Vennooten zijn de Heeren AUGUST VAN SCHERPENBERG, PIETER JAN ANTONIE KERVEL en JOHN ALEXANDER CAESAR DAMNITZ en Commenditair Vennoot de Heer GERHARD EDUARD MOORMANN, allen Kooplieden, wonende de eerste te *Driebergen*, de tweede te *Soerabaija*, de derde te *Samarang* en de laatste te *Baarn*, als **Gererende Mede-Vennooten** opgetreden de Heeren

JOHANN CONRAD SONDEREGGER

en

THEODOR IGNATZ HEIJMEIJER.

Kooplieden, wonende te *Batavia*, te rekenen van af **1 Januarij 1861**, en zulks voor eenen *onbepaalden tijd.*— De te drijven handel heeft tot hoofddoel de **Commissiehandel**, het teekenen van Borgtogten is uitgesloten.

A. M. MEERTENS.

Batavia, 2 *Februarij* 1861. (305)

DE HEER

JACOBUS JOHANNES HUBERTUS KERVEL

heeft onze

GENERALE PROCURATIE.

E. MOORMAN & CO., te *Batavia*.
P. KERVEL & CO., „ *Soerabaya.*
C. DAMNITZ & CO., „ *Samarang.*

1 *Februarij* 1861. (306)

Op den 5den Maart a. s.

zullen door de ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht:

186 PAKKEN JAVA TABAK.

Hoofdmerk o

OOGST 1860/61.

De monsters dezer partij liggen van af heden ter bezigtiging in het Locaal der Handelsvereeniging alhier, alwaar ook de Conditien der verkoop ter inzage liggen.

(308) **ADAM & CO.**

PAS ONTVANGEN.

NIEUW AMERIKAANSCH MEEL

in blikken van 20 ℔.

VERSCHE SAMARANGSCHE BESCHUIT.

(313) **bij LEROUX & CO.**

ONTVANGEN, UITGEPAKT,

en zeer **goedkoop** verkrijgbaar.

Eene groote verscheidenheid van keurige

Provisiën en Dranken,

MODE - ARTIKELEN VOOR

Dames, Heeren en Kinderen

allen welke dezer dagen uit *Parijs* zijn ontvangen; die eene **brillante sortering** en **ruime keuze** uitmaken.

Luxe- en Galanterie voorwerpen,

uitmuntende voor **cadeaux** en **huiselijk** gebruik.— **Prijslijsten** zullen ten spoedigste worden rondgezonden, en aan de aanvragen op het naauwkeurigst worden gevolg gegeven.

Contante betaling geschiedt **altijd** met **vijf percent** in mindering der daarbij opgegeven prijzen.

(311) **M. H. HALEWIJN.**

VESTZAK-ALMANAKKEN

voor 1861 ad *f* 2,50.

bij

(74) **LE ROY & CO.**

Fraaije Japansche Vloermatten,

verkrijgbaar bij

(314). **LEROUX & CO.**

Allerprachtigste bruidskleeden in soorten, **Bruidssluijers; Parijsche fijne keurige bouquetten, kransen, camelias,** enz.

BOUQUETTEN-WAAIJERS.

Sierlijke kostbare zwarte zijde.

Mantilles, naar den allerlaatsten smaak,

PRACHTIGE ZIJDE VOOR KLEEDEN,

Fluweele en **zijde linten, agrementen** in keurige sorteringen enz.

bij

(312) **M. H. HALEWIJN.**

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Hoest, aamborstigheid, keelziekte en rhumatiek

zijn niet maar alleen eigenaardig aan koude klimaten. In de warme landen waar de poriën der huid bijna altijd open zijn, en het gestel verslapt is, is de minste verandering in het weder geschikt om eene plotselijke en gevaarlijke koude te veroorzaken. Deze koude wordt of verkeerd behandeld, of wel geheel verwaarloosd; eene ziekte breekt uit, welke door eene zeer geringe en behoorlijk aangewende voorzorg op eenmaal beteugeld kon geworden zijn, maar die nu alle geneeskundige ervarenheid trotseert, en den patient naar het graf sleept. Indien de lijder zoodra als mogelijk zijne toevlugt neemt tot deze PILLEN, en de keel, borst, en ledematen of andere ligchaamsdeelen onder pijn smartende, met de ZALF inwrijft, dan kan hij er zeker van zijn dat eene spoedige en volkomene genezing volgt.

Ad. *f* **1,**— *f* **3,**— en *f* **5,**— per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(280) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 23sten Februarij 1861.

Heden morgen ten zes ure arriveerden alhier de landmailpaketten behelzende nieuwstijdingen uit Europa tot 10 Januarij ll.

ALGEMEEN OVERZIGT

van den specialen correspondent van den Oostpost.

BINNENLAND.

Ik ben half in 't onzekere of mijn vorige u wel in tijds geworden is. Het is de vraag of de mail met welke ik verzond, tijdig genoeg te Marseille is geweest door de immiddels sterk toegenomen sneeuw, die ook op de Fransche ijzerbanen en postritten vertraging heeft veroorzaakt. Sedert is dit zeer toegenomen. Overal is belemmering door sneeuw en ijs. Heden is de temperatuur tusschen de 14° en 12° Fareuh.

Maar wat het ergste is, in Gelderland is de nood groot ten gevolge van doorbraken in de dijken veroorzaakt door ijsverstoppingen. De Waaldijk is op de hoogte van Brakel doorgebroken, 23 huizen zijn weggespoeld. De gemeenschap tusschen Zalt Bommel en Brakel is door het wegspoelen van 300 ellen dijk verbroken. De Bommelerwaard is mede overstroomd door het bezwijken van nog andere dijken, de Tielerwaardsche dijk bij Herwijnen stond op het punt van te bezwijken. Nood, ellende en wanhoop zijn onbeschrijflijk. Ook van andere punten worden de berigten met angst te gemoet gezien daar het water meerendeels wassende is en over de uiterwaarden loopt, terwijl nog voor meerdere doorbraken ten gevolge van ijsophooping wordt gevreesd. Te Gorinchem was men beducht voor de inundatie van den Alblasserwaard. In Noordbrabant ziet het er op sommige plaatsen mede zorgwekkend uit. Heden nacht zijn twee van 's Konings adjudanten naar de meest bedreigde punten vertrokken terwijl de Commissaris des konings in Z. Holland naar de kanten van Gorinchem is gegaan. Hopen wij met den volgenden mail meer geruststellende berigten of uitkomsten te kunnen mededeelen.

In de politiek is het na het gebeurde met den heer Rochussen eenigzins stil geworden. Al naar mate de hartstogtelijke opgewondenheid van de oud-koloniale partij te heviger was in hare onzinnige uitvallen tegen de meerderheid der Tweede kamer, is ook de terugschok grooter nu men tot meer koele beoordeeling overgaat. Eerst was het ontbinding der kamer; uitdrijving van die sloopers onzer koloniale instellingen; weg met de mannen als van Twist en van Hoevell wier beginselen of uitingen door een gehuurde pen stoutweg „vloek-theorien" werden genoemd. De geheele pers in Nederland, met uitzondering van de enkele in soldij der oudgasten staande organen, nam de uitdaging aan, mits de publieke opinie eerlijk wierd voorgelicht omtrent de beteekenis der plaats gehad hebbende stemming. Verdraaide men die, maakte men den kiezers diets dat 41 afgevaardigden het cultuurstelsel, het consignatiestelsel en al wat daaraan verbonden was wilden afbreken en op Java overal plotseling den vrijen arbeid invoeren, ja dan waren de kiezers zeer ligt te misleiden en dan kon het der reactie welligt gelukken een deel dergenen die tegen het budget van kolonien gestemd hadden te weren, maar de pers heeft unaniem de taak op zich genomen om de ware beteekenis der stemming, als in verband staande met de gevolgde gedragslijn van den heer Rochussen en het gebeurde in het laatste ander halfjaar, wel te doen uit komen en uit de discussis van 14 December aan te toonen dat, hoewel de *Minister* over cultuurstelsel en vrijen arbeid lang gesproken heeft, de kamer juist dat terrein van discussie vermeden heeft. De Regering heeft dan ook afgezien van ontbinding maar de portefeuille van kolonien is nog niet bezet. Men heeft onderscheidene personen gepolst, die echter bedankt moeten hebben en eindelijk is de heer Lotsij minister van marine ad interim met het beheer van het Dept. v. Kolonien belast, een interim, dat volgens zeggen, niet zeer lang zou duren. Wij gelooven dit niet al te zeer als men weet dat de zwarigheid om een minister van Kolonien te vinden juist zit in de persoonlijkheid van den heer van Hall die *aanblijft* als President-Minister en die geheel de laatst gevolgde rigtiug van den heer Rochussen was toegedaan, ja zich in de laatste twee jaren op alle mogelijke punten onder de vaanen der meest gepronönceerde reactie had geplaatst, zoo dat hij eenmaal de boekjes van den bekenden *Philatelles* in alle mogelijke opzigten als de uitdrukking van zijne eigen gevoelens had gemaakt. Welke is nu de toestand? De kamer en de natie verwachten niet een gewone doublet van den Minister wiens politieke gedragslijn zoo stellig is afgekeurd; want dan ware de geheele stemming een ijdel Comediespel waarvan een man als Rochussen die door ieder van welke rigting ook persoonlijk wordt hooggeschat het slagtoffer zou zijn geworden; terwijl een man van meer liberale rigting als de heer R. ongelukkig in den laatsten tijd was toegedaan, een gemoedelijk, constitutioneel beletsel vindt om naast den heer van Hall zitting te nemen al ware 't ook dat deze op nieuw van rigting ware veranderd en wat meer liberale kleur in zijn wijn mengde. Algemeen wordt dan ook door hen die doordrongen zijn van de noodzakelijkheid van een vast en krachtig koloniebestuur naar bepaalde beginselen, zeer betreurd dat het ministerie, althans den Minister-President, zamensteller van 't kabinet heeft kunnen goedvinden om het behoud der portefeuille te stellen boven het in de gegeven omstandigheden duidelijk uitkomend algemeen belang. *Niet*-ontbinden en *aanblijven*, en inmiddels rondzoeken naar een koloniaal transactie-man, die telkens op de koloniale antecedenten van zijn chef en ambtgenoot stuit, terwijl de kamer na haar recès de ontwikkeling eener andere koloniale staatkunde verwacht dan die welke zij met overgroote meerderheid in Mei, in October, in December heeft afgekeurd, — zie dat is een toestand van verwarring en beginselloosheid die op niets anders kan uitloopen dan op nieuw tijdverlies, nieuwe botsing, grooter verwikkeling en toenemender magtsverbrokkeling, daar waar eenheid en vastheid zoo zeer behoefte zijn. Aan het slot deser beschouwing, de eenige waartoe in deze oogenblikken van recès der beide Kamers en van algeheele stilstand in de binnenlandsche politiek de rede kan zijn, laten wij volgen den hoogst vereerenden brief welken Z. M. de Koning den heer Rochussen heeft doen toekomen ten geleide van een grootkruis der Leeuwenorde in brillanten. De missive is van den navolgenden inhoud:

„Het is met leedwezen dat Ik voldaan heb aan uw zoo stellig aan Mij gedaan verzoek om ontslag uit de betrekking van Minister van kolonien, waartoe, nu bijna drie jaren geleden, Mijn vertrouwen u riep.

Dat vertrouwen was gegrond op de vele belangrijke diensten, door u in zoo verschillende betrekkingen aan den lande bewezen. Aan dat vertrouwen is op nieuw door u volkomen beantwoord door waarheidszin, onverflaauwden ijver en gehechtheid aan Mijn persoon.

Ik wil berusten in de redenen die u bewogen hebben om uwe uittreding uit het kabinet te verzoeken, hoewel ik die verwijdering betreur. Vroegere diensten deden u reeds den titel van Minister van staat en de hoogste klasse Mijner ridderorden voor burgerlijke verdiensten verwerven; verheffing in den adelstand, door Mij aangeboden, werd door u niet verlangd. Ik wensch echter u bij uw aftreden een openbaar blijk van Mijne bijzondere genegenheid te schenken door u nog met dezen een met brillanten omzet grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw aan te bieden."

WILLEM.

Die brief zelf heeft in enkele bladen een onderwerp van polemiek uitgemaakt; wij meenen dat deze vrijwillige koninklijke daad, die geene *regeringsdaad* is omdat nergens van eenig ministerieel contreseign blijkt, moet blijven buiten beoordeeling of uitlegging, krachtens het beginsel der koninklijke onschendbaarheid en der ministeriële verantwoordelijkheid. Het *feit* van het *aangenomen* ontslag des ministers bewijst de eerbiediging van het verzoek des ministers, alleen gegrond op het besluit der kamer. Het aanstaande feit eener nieuwe benoeming, beiden regeringsdaden, zullen in verband tot elkander de *rigting* doen kennen welke het Z. M., geadviseerd door zijne verantwoordelijke raadslieden, zal behagen tot het beheer van de kolonien ingang te verschaffen en H. D. vertrouwen te schenken. Een partikulier schrijven des konings, al wordt het ook opgenomen in de Staats-Courant, moet dunkt mij gevrijwaard zijn tegen polemiek en dus ook tegen kritiek in de pers. En nu nog een enkel woord over de Eerste kamer die na kermis eerst de begrooting in openbare discussie kon brengen. Deze in den regel herhaling van veel wat reeds in de andere kamer in 't breede is gezegd, heeft weinig of niets belangrijks opgeleverd. Wel werd van meer dan eene zijde op nieuw uiteengezet welk hijpotheek de heer van Hall op de O. J. baten had gelegd ten behoeve van het weelderig spoorwegnet waaraan hij een jaar Ministerschap te danken heeft en dat daarom veel te duur is, — maar, ook dat is niet nieuw, want het heeft diezelfde Eerste kamer en ook diezelfde leden die er 't luidst over klaaglen en opponeerden niet belet om ten slotte er hunne stem aan te geven. Zulke oppositie deert een ministerie weinig. Op de *stemmen* toch komt het aan; alleen verdient vermelding dat te heer Schimmelpenninck van der Oije, lid dier kamer en behuwdneef of oom van den heer van Hall, het geraden heeft geoordeeld om even als de heer van Forcest in de Tweede kamer, eene soort lofrede op de politiek (?) zijns bloedverwants te houden onder den schijn van in 't algemeen het ministerie tegen de aanvallen der oppositie te verdedigen, welke echter gelijk men weet, niemand anders dan den minister president betroffen, vermits de discussie over kolonien door niets gekenmerkt is wat van eenige hostiliteit tegen den persoon des ministers blijk droeg. Meer eigenaardig was dan ook een woord van hulde dat diezelfde afgevaardigde bij de credietwet van kolonien aan het karakter en de talenten van den heer Rochussen bragt. Op een punt echter verviel de heer Schimmelpenninck in dezelfde dwaling als meerderen van dezelfde partij het willen doen voorkomen dat namelijk de hoofdzaak waarop de heer Rochussen gevallen was de questie over den vrijen arbeid in tegenstelling van de gedwongen cultuur betreft. Wij hebben boven reeds aangeduid dat dit niet het geval is en wij kunnen om de zaak voor ieder belangstellende duidelijk te maken gerustelijk verwijzen naar een hoofdartikel van het *Handelsblad* van 25 en 26 December dat ook wel in de mail-editien zal voorkomen. Zooveel is zeker dat de heer van Rijckevorsel onmiddelijk na den heer Schimmelpenninck het woord vroeg om dezen van dwaling te overtuigen. De spreker geloofde niet dat er *één* invloedrijk man in Nederland is die het cultuurstelsel op dit oogenblik omver zou willen werpen. Er mag verschil bestaan over meerdere of mindere uitbreiding of inkrimping van de cultures of liever om naast de gouvernementscultuur meer uitbreiding aan den vrijen arbeid te geven, maar als hij overwoog wat in de laatste jaren in de kamer en daarbuiten over dit onderwerp is gezegd, dan scheen het hem toe dat de uiterste partijen in den laatsten tijd veel tot elkander genaderd zijn. Voorts heeft die zelfde spreker nog het verslag van de Java-bank over 58,59 besproken en opgekomen tegen den wensch tot uitgifte van blanco credieten, zoomede tegen de vrees die in dat stuk doorstraalt voor den uitvoer van zilver.

Eindelijk blijft nog alleen over melding te maken van het voor eenige dagen geleden rondgedeeld verslag van het onderzoek der afdeelingen van de Tweede kamer nopens het wetsontwerp tot afschaffing der slavernij in West Indie. Dit vordeel is niet zeer gunstig. Het komt in substantie hierop neder:

Algemeen werd de opmerking gemaakt dat de tegenwoordige regeringsvoordragt naauwelijks eenig ander verschil met het onmiddellijk voorafgegane ontwerp aanbiedt; dan de nieuwe bepaling omtrent de aanmoediging der immigratie. Artikel 3 van het vorig ontwerp, hetwelk eene gunst scheen te beloven aan de eigenaren van suikerplantages, die in de laatste jaren daarop negers van elders hebben weten over te plaatsen, is weggevallen, zonder dat daarom zekerheid verkregen is, dat zulke eigenaren ook nu nog niet eene hoogere vergoeding zullen verwerven dan hun toekomt. Door het weglaten van het laatste lid van het vorig art. 22 vervalt de mogelijkheid, dat de vrijgemaakte negers langer dan gedurende een termijn van zes maanden tot het afwerken van den te velde staanden oogst op de plantages, waartoe zij thans behooren, zullen worden gedwongen. Volgens het tegenwoordig artikel 23 zullen de overeenkomsten, door de vrijgemaakten met hunne meesters omtrent den voortdurenden arbeid op de plantages aangegaan, hoogstens vijf jaren lang werken, en is dus het denkbeeld verwijderd, dat zij tot een geheel onbepaalden tijd zouden moeten verbinden. Eindelijk is het nieuwe artikel 29 bijgevoegd, de tamelijk overtollige bepaling inhoudende dat de uitgaven voor de emancipatie uit de koloniale geldmiddelen zullen worden gekweten. Maar daartoe beperken zich de voorgestelde wijzigingen. De hoofdbezwaren, tegen het vorig ontwerp in het

voorloopig verslag van 18 Junij jl. ontwikkeld, blijven derhalve bestaan. Op nieuw kan tegen het voorgedragen emancipatieplan worden aangevoerd, dat het, in plaats van aan de negerslaven volledige vrijheid te schenken, de strekking heeft om hen, althans gedurende de eerste tien jaren, tot bepaalden arbeid te dwingen, onder een staatstoezigt en onder de heerschappij van koloniale verordeningen, waarvan de ware aard onbekend is. Het beweren dat eene vermomde slavernij in plaats van de erkende wordt gesteld, blijft dus in volle kracht. In zekeren zin zelfs wordt dit beweren versterkt door de erkentenis der regering op bladzijde 23 der memorie van toelichting, dat de dwang tot arbeid, naar haar denkbeeld, door bedreiging van ligchaamsstraf zal moeten versterkt worden, zij het ook dat de zweep van den blank-officier niet meer zal worden gebruikt.

Het verslag zelf is zeer uitgebreid, doch voor dit algemeen overzigt is het bovenstaande voldoende te achten. Wij gelooven niet dat de zaak der emancipatie veel meer voorwaarts is gekomen. Het is een nader *ontwerp* bij al de vorige voorstellen van dien aard. Tusschen *aanbieding* en tot stand brenging ligt nog een' grooten afstand.

LAATSTE BERIGTEN.

— In Napels blijft nog steeds de grootste wanorde heerschen. De koning van Napels bevindt zich nog te Gaeta; een gerucht wil dat de keizer der Franschen hem aan zijn lot zal overlaten wanneer hij nog langer wederstand blijft bieden. Betrekkelijk he beleg van Gaeta zijn onderhandelingen geopend tusschen Frankrijk en Sardinie. De laatste heeft de vijandelijkheden gestaakt tot den 19 Januarij.

Frans II heeft te Gaeta eene deputatie uit Sicilie ontvangen aan welke hij eene onafhankelijke constitutie belooid heeft voor het geval dat hij weder in het bezit van zijnen troon wordt gesteld.

Te Napels is eene zamenzwering ontdekt ten gunste der Bourbons; verscheidene Napolitaansche officieren zijn in hechtenis genomen.

Garibaldi heeft geweigerd voor eene benoeming bij het nieuwe Italiaansche parlement.

Ook te Rome is het nog alles behalve rustig. Dagelijks ziet men plakkaten tegen de muren aangeplakt, waarbij wordt aangedrongen op eene inlijving bij Sardinie.

Men verwacht dat het Oostenrijksche gouvernement eene algeheele amnestie zal verleenen aan alle Hongaarsche uitgewekenen.

Prins Couza heeft publiek bekend gemaakt dat hij besloten heeft om, wanneer er eenige revolutionaire beweging in Hongarije mogt uitbreken, in het Moldo-Wallacheisch grondgebied eene strikte onzijdigheid in acht te nemen.

Het schip „*Koningin Victoria*", waarin de Rangconkabel was geladen, heeft schipbreuk geleden. De kabel is eenigzints beschadigd doch gered geworden. Men zegt dat hij tusschen Malta en Alexandrie zal worden gelegd.

— Naar men verneemt, zal de Duitsche expeditie naar Afrika, ter opsporing van Dr. Vogel, zich den 20sten derwaarts op weg begeven. Van de twintig duizend daalders, welke ter bestrijding der kosten noodig worden geacht, zijn reeds op dezen oogenblik, ca. 14,000 bijeengebragt. Dagelijks worden nog bijdragen ingezonden.

— Men wil weten, dat Garibaldi tot de Ieren een brief heeft gerigt, waarin hij belooft ook hen te zullen vrijmaken. „De tijd is niet ver af, aldus zegt hij, waarop de Italianen aan hunne dwingelanden den laatsten slag zullen toebrengen. In dien strijd zal niet alleen ons volksbestaan worden gegrondvest, maar ook de grondslag voor de verheffing van verwante natien worden gelegd; en alsdan zullen de Italianen met de Hongaren, Engelschen en andere broeders vol vreugde ook de Ieren aan het heilig feestmaal der vrijheid zien plaats nemen." In dien brief legt hij zijne vijandschap tegen den Roomschen Stoel weder in hevige bewoordingen aan den dag. Hij zegt, dat het Pausdom uit de vereeniging van onkunde en bedrog is geboren, en dat het bij de hooge standen huichelarij, bij de lage zedelijke en stoffelijke ellende kweekt, enz.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de verontwaardiging, wegens den aanslag, welke tegen den minister O'Donnell is beproefd, algemeen is. De dader, Imaz genaamd, heeft reeds meermalen blijken van zwakhoofdigheid gegeven. Reeds is 1847 verkondigde hij dat hij eene electro-magnetisch-socialistische zamenzwering tegen Koningin Isabella had ontdekt. Eenige jaren later had hij aan de leden van de Cortes verweten, dat zij volstrekt geene pogingen aanwendden om de Koningin te redden van de electrieke gevaren, waardoor zij werd bedreigd.

ENGELSCHE EXCENTRICITEITEN IN SPANJE.

Een schrijven aan de *Times*, geteekend „Toleration", geeft de volgende merkwaardige oogenblikken uit het leven van eenige Engelsche geestelijken in Spanje:

„Te Madrid moet in het vorige jaar het volgende voorval hebben plaats gehad. Een Engelsch geestelijke, blakende van godsdienstijver en het Gibraltar-Spaansch een weinig magtig zijnde, treedt eene kerk binnen eenige minuten vóór dat de mis zal beginnen; verscheidene honderde personen bevonden zich in de kerk en het toeval wilde dat de Engelsche geestelijke digt bij den kansel stond. De verzoeking was onweerstaanbaar. De eerwaarde A. G. beklom den kansel, haalde een bijbel uit zijnen zak, las den text en begon te preken. Juist omdat de gemeente zijne taal moeijelijk kon begrijpen, heerschte er te meer aandacht en de spreker was in volle kracht toen de priester, die de mis zou bedienen, de kerk inkwam en na een oogenblik verwondering, met spoed de hulp der politie liet inroepen. Onze vriend werd in arrest genomen en na een kort verhoor op grond van waanzinnigheid weder op vrije voeten gesteld; de regter die hem vrijsprak, wees beteekenisvol met den vinger naar zijn voorhoofd en zeide:" breng den armen man bij zijne vrienden, — hij ontkomt gelukkig eene tienjarige galeistraf!" Hoe zou het Engelsche volk er wel over denken, wanneer zij een Spaanschen priester den kansel in de St. Pauls kerk zagen beklimmen, om in het gebroken Engelsch een hevig sermoen te houden, tegen de dwalingen van het Protestantsche geloof? Om nog van een ander dergelijk geval te spreken. Eenige jaren geleden werd een jong Engelsch geestelijke naar eene stad in Spanje gezonden om de dienst te doen voor de aldaar woonachtig zijnde Engelschen. Te midden eener Roomsch Catholijke bevolking begon hij zijne bediening intewijden, met hevig uittevaren tegen het Roomsche geloof. Het gevolg daarvan was dat hij al spoedig werd in hechtenis genomen. De Britsche consul begreep zeer goed dat eene ommiddelijke officiele inmenging van zijne zijde eene hevige langgerekte korrespondentie zou uitlokken, gedurende welken tijd de man in de gevangenis zou blijven zuchten, en achtte het dus raadzamer om de komst van den gouverneur aftewachten. Na de gewone pligtplegingen zeide zijne Excellentie: „Wel, heer consul, gij zult met mij moeten bekennen dat uw jonge landgenoot, voor het minst genomen zeer indiscreet heeft gehandeld. Hij komt in ons land leven en begint al dadelijk met ons te honen. Veronderstel dat ik bij u in huis te gast ben, heb ik dan het regt om uwe huishoudelijke regelingen te gispen, om aanmerkingen te maken op uwe keuken, op uwen wijnkelder? Wij zijn tevreden met onze godsdienst, en wanneer het den jongen vreemdeling is vergund om onder ons te leven, dat hij zich dan met zijne eigene zaken bemoeije en de onzen met rust late." Uwe Excellentie heeft gelijk, antwoordde de consul, ook kom ik niet om hier over de kwestie te redetwisten. Het doel van mijn bezoek geldt alleen om uwe Excellentie te verzoeken, van den gevangen jeugdigen geestelijke bij wijze van gunst toe te willen staan, dat hij nu en dan eens uit moge gaan. „Zeer zeker, hervatte de „gouveneur, „het woord van den Britschen consul is voor mij een' voldoenden waarborg. De consul sprak daarna nog over verschillende onderwerpen en stond eindelijk op om te vertrekken. Bij de deur gekomen bleef de consul eensklaps staan en zeide hij: „Veronderstel, uwe Excellentie, dat het jonge mensch op eenen goeden dag eens vergat om naar zijne gevangenis terugtekeeren, zou dit veel te beduiden hebben? „Zij keken elkander een oogenblik aan, waarop de gouverneur den consul glimlachgende toevoegde: „Ah, ik begrijp u; neen, dat zou niets te beduiden hebben, en daar er aanstaande zaturdag een stoomschip naar M.... vertrekt, geloof ik dat uw jonge vriend van die gelegenheid best partij zou kunnen trekken om eene goede reis te maken." De geestelijke vertrok en liet zijne schapen zonder herder achter. Iemand zijnde die met Spanje goed bekend is, moet ik alle vrienden van godsdienstvrijheid op het hart drukken, om in de eerste plaats te zorgen dat de Engelsche geestelijken meer toegevend zijn; dat er in elke Spaansche stad waar Engelschen wonen, een geestelijke van hunne gezindheid worde geplaatst, en om de Spanjaarden te toonen, dat wij werkelijk Christenen zijn waaraan zij nu, en niet zonder regt, maar al te dikwijls twijfelen. Weten de heeren leden der deputatie, welke naar lord John Russell is afgezonden, wel dat er in Spanje duizenden onzer landgenooten een leven leiden als heidenen en dat zij → uitgenomen te Madrid en te Malaga-geene gemeenschappelijke godsdienstoefening durven houden, uit vrees voor gevangenisstraf of verbanning uit het land? Ik veronderstel van neen, want er is volstrekt niet de minste sprake geweest van den toestand der vervolgd wordende Britsche bewoners in Spanje.

Handelsberigten.

Aan onze koloniaal-waren markt, is, zooals trouwens meestal in het tegenwoordige saisoen, vooral bij gesloten scheepvaart het geval is weinig meldingwaardigs voorgevallen. De handel bleef uiterst beperkt en met uitzondering van eene partij ARAK, ex Padang, zijn uit de 1ste hand geen afdoeningen bekend geworden. De stemming voor de meeste hoofdartikelen heeft daardoor overigens geen merkbare verandering ondergaan; daar de houders in het algemeen eene goede opinie koesteren en bij de bestaande onbelangrijke voorraden in handen der kleinhandelaren, na den winter spoedig eene verlevendiging van den omzet verwachten. SPECERIJEN echter blijven gedrukt, zoowel als Banca TIN, waarvan tot *f* 78 bij kleine hoeveelheid werd afgegeven. KOFFIJ en RIJST bij kleinen handel vast op vorige prijzen. ARAK voortdurend gevraagd en in zeer gunstige stemming.

Koffij, vond gedurende de laatste dagen tot 38 c. voor ord. *Java* meer kooplust; de omzet bleef echter door de vastheid der houders, die ord. niet onder 38 1/2 en goed ord. niet lager dan 39 1/2 willen loslaten, beperkt en uit 1e. hand zijn geen verkoopen te vermelden.

Ruwe Suiker zonder noemenswaardigen handel. In de 1e. hand is niets omgegaan.

Rijst. De handel in dit artikel was van weinig beteekenis. Ook uit de 1e hand zijn geen afdoeningen tot stand gekomen, deels ten gevolge van de stremming der scheepvaart, deels door de vastheid der houders, die gunstig gestemd zijn en voortdurend vast op hunne vorderingen blijven, in de stellige verwachting dat men die bij eene verlevendiging der vraag spoedig zal inwilligen.

In ongepelde hebben uit de eerste hand geene afdoeningen plaats gehad. In de tweede hand was te Amsterdam de handel gering; prijzen hielden zich ferm. Gep. *Arracan* *f* 9 à 9 1/4; *Rangoon* *f* 8 3/4 à 9; *Java* *f* 9 à 9 1/4; *Tafel.* *f* 11 à 13; *Carolina* *f* 15 à *f* 15 1/2.

Banca Tin bijna zonder handel en tot *f* 78 1/2 à *f* 78 aan de markt. Tot laatstgenoemden prijs vonden deze week een paar honderd blokken koopers.

In Huiden is niets omgegaan.

Van *Java* Tabak hadden geen verkoopen uit de 1ste hand plaats. De voorraad bedraagt ca. 10,700 pakk., waarvan ca. 600 pakk. tegen 11 dezer in veiling zijn aangeslagen.

De verkoopen bepaalden zich te Amsterdam tot 82 pk. G I, per *Johanna* en 183 pk. dito P A (Malang) per *Estafette* en *Wassenaer*, welke bij inschrijving gegund werden. Deze week komen bij inschrijving aan de markt 2862 pk. *Java* Temaijang F F; 339 pk. d°. D S, B A S, M S; 391 pk. d°. K L; 1907 pk. d°. V D S; 1224 pk. d°. Cuba; 1026 pk. d°. A en L; en zijn tegen den 10 dezer in publieke veiling aangeslagen; 348 pk. *Java* B T. De voorraad op heden bedraagt 17,968 pk. *Java*.

Java Indigo verkeert in zeer vaste stemming, ofschoon voor het tegenwoordige zonder handel.

Van *Java* kwamen te Amsterdam enkele afdoeningen tot stand en de markt voor dit artikel blijft in eene goede stemming.

Arak bleef tot de verhoogde prijzen gevraagd en werden kort na onze vorige nog 144 leggers, aangevoerd per *Padang*, afgedaan. De daarvoor besteede prijs bleef echter tot nog toe onbekend.

De voorraad in eerste hand bestaat uit 334 heele en 13 halve leggers, terwijl nog 150 heele leggers voor rekening van een huis alhier, te Amsterdam geimporteerd, aldaar liggen.

Zeetijdingen.

Brouwershaven. *Aangekomen.* 24 Dec. *Mercator*, v. d. Woude, van Bat. 4 Jan. *Alblasserwaard*, v. Lindern. van Batavia, *Nova Zembla*, Hordijk, van dito. *Abel Tasman.* Rijken, van dito.

Vertrokken. 27 Dec. *Robert. Hendrikus*, Mulder, naar Batavia. *Cheribon*, Coers, *Delft*, van Geelkerken, naar dito. *Alcor*, van Oppen, naar dito 30 Dec. *Krimpenerwaard*, v. Heijningen, naar Batavia. 6 *Jan. Ternate*, Cars Tz. naar Soerabaija.

Texel. *Aangekomen.* 23 Dec. *Chili*, Grell, van Batavia.

Vertrokken. 26 *Celebes* Reuvekamp Gille, Soerabaija. 2 Jan. *Doggersbank*, Kerkhoven, naar Batavia. 3 *Van Galen*, Brandligt, naar dito.

Zeilklaar. 7 *Friesland*, Beijer. n. Batavia. *Elise Henriette*, Detering, naar dito. *Koning Willem III*, Zeylstra, naar dito. *Eensgezindheid* de Waal, Soerabaija.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Soerabaija Packet*, kapt. Olivier: De heeren Verbeek en Dekker.

Per *van Galen*, kapt. Brandligt: De heer C. van Cattenburg en echtgenoot; mevr. J. M. J. van Erp, Taalman Kip; mevr. C. N. van Dorp, geb. Fabricius en vier kinderen.

Naar Soerabaija:

Per *Celebes*, kapt. Reuvekamp Gille: De heeren de Vries en Eschauzier.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Febr. 23	Ned. Ind.	Balhair.	Hadjie Abdul Rachman.		Banjermassing.		geen	Soerabaya.	Gezagvoerder.
„ —	„ „	Antoinette.	Lim Pikhok.		Panaroekan.		„	„	Tan Bind ang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Febr. 23	Ned. Ind.	Kraton.	A. van Nijvenheem.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Prins van Oranje.	J. Prins.	Batavia over Samarang.
„ —	Nederland.	Catharina.	Olssen.	Nederland over Pasoeroean.
„ —	„	Triton.	H. G. J. Adriaans.	„ „ „
„ —	„	Johanna.	A. Tholen.	Batavia over Grissee.
„ —	„	Spartan.	A. Griffen.	Balie.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Vier Gebroeders.	Bonk.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
„	Watergeus.	H. R. Giezen.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Kaap Hoorn.	L. J. Dik.	„	„ „ „ „ „
„	Wilhelmina.	Ihnin.	In reparatie.	„ „ „ „ „
„	Prins Fred. der Nederl.	C. C. de Witt.	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Admiraal de Ruiter.	Stapert.	Nederland.	„ „ „
Britsche	J. D. Marshall.	W. Craigir.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Zweedsche	Avik.	Ahlborg.	Finland.	Fraser Eaton & Co.
Hamburgsche	Malvina Vidal.	Kessal.	Rotterdam.	Mathieu Ebbe Ruys & Co.
Nederl. Ind.	Stoomboot Samarang Paket.	Scheel	In reparatie.	„ „ „ „ „
Hamburgsche	Amazone.	Riese.	Rotterdam.	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Wilh. Cox.	Reisiger.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Antoinette Seraphine.	A. Victor.	„	P. Kervel & Co.
Nederlandsche	Maria Adolphina.	Bloom.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Maria Agnes.	van Deursem.	Amsterdam.	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Onbepaald.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Calijpso.	Poolman.	Amstrdam.	„ „ „ „

Marktprijzen.

SUIKER *f* 16 1/2.—
KOFFIJ *f* 84 1/2.—
RIJST (CARGA) *f* 140.—
ID. (WITTE) *f* 190.—
ARAK *f* 50.—
WISSELKOERS 102%.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

Zondag den 24sten Februarij 1861.
's Morgens te half negen ure.

Ds. VAN STEEDEN.

Bevestiging van een' Diaken.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag 24sten Februarij 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.